

ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ

КАТЕДРА „ГЕОГРАФИЯ, РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТУРИЗЪМ”

Утвърждавам: .....
(Декан: проф. д-р Цв. Иванова-Иванова)

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Магистърска програма

РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТУРИЗЪМ

Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: 4.4. Науки за Земята

Образователно-квалификационна степен: Магистър (след Бакалавър или Магистър)

Професионална квалификация: Географ, експерт, програми и проекти в регионалното развитие и туризма

Шумен
2022 г.

Квалификационна характеристика на магистърска програма “Регионално развитие и туризъм”	Издание 1	Редакция 1	13.05.2022	Стр. 1/8
--	-----------	------------	------------	----------

Квалификационната характеристика на завършилите специалност „География и регионална политика“, образователно-квалификационна степен „Магистър“, магистърска програма „Регионално развитие и туризъм“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ или друго висше училище, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „Магистър“ – ПМС №162/2002г., Постановление №125 на МС от 24 юни 2002 г. и инструкция №2/29.07.1994 на МОН, Националния класификатор на професиите и длъжностите (МТСП, 2011 г., Приложение 4 към Заповед № РД-01-931/27.12.2010 г. с влезлите в сила промени в НКПД-2011 от 01.01.2022 г.); ЗВО; Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

За учителите – наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., изменена и допълнена с ПМС № 27 от 01.02.2021 г.

I. ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Основна цел

Магистърската програма има за цел да осигури подготовката на високо квалифицирани експерти в областта на географията, регионалното развитие и туризма, които притежават нужните знания, умения, професионални и личностни компетентности за реализиране като служители в държавната, областната и общинската администрация, в областта на управлението и изпълнението на програми и проекти за регионално и туристическо развитие и спецификите на туристическата политика в българските региони, като експерти в НПО, в научни институти и висши училища.

2. Допълнителни цели

2.1. Профилиране и задълбочаване на подготовката на студенти с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в областта на регионалното развитие и туризма.

2.2. Реализиране на цялостна фундаментална, теоретична и практико-приложна подготовка, която да осигурява систематизирани базисни и специализирани познания по основни и актуални теми и проблеми в областта на регионалното развитие и туризма.

2.3. Изграждане на компетентни, силно мотивирани за непрекъснато развитие и самоусъвършенстване експерти по регионално развитие и туризъм, подготвени за активна трудова дейност в динамично променяща се в икономическо и социално отношение интеркултурна среда.

3. Задачи

3.1. Фундаментална, общотеоретична, широкопрофилна и общо професионална подготовка

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Регионално развитие и туризъм“	Издание 1	Редакция 1	13.05.2022	Стр. 2/8
--	-----------	------------	------------	----------

- Формиране на фундаментална, общотeorетична и професионална подготовка, която осигурява интегративни знания в областта на регионалното развитие и туризма.

- Обединяване на задължителни, избираеми и факултативни дисциплини в два логично-смыслов блока: регионално развитие и туризъм.

3.2. Професионални умения и компетентности.

Професионалните умения и компетенции съответстват на изискванията на съвременната образователна система и нуждите на страната и регионите.

3.3. Образователна среда.

Създаване на образователна среда за опознаване на професионалните реалности и предизвикателства, за овладяване на методи и техники за самостоятелна подготовка на бъдещите специалисти по програми и проекти в регионалното развитие и туризма.

3.4. Подготовка за изпълнение на професионалните задължения.

Всеобхватна подготовка за изпълнение на необходимите професионални компетентности в съвременното информационно общество, чрез придобиване на висококомпетентна компютърна и информационна грамотност.

3.5. Адекватен личен опит, съответстващ на бъдещата професия:

- Изисквания относно подготовката:

- Задълбочаване на знанията и уменията, свързани с използване на съвременните теоретични и практико-приложни методи в регионалното развитие и туризма;
- Овладяване и ползване на научна терминология, характерна за научните области;
- Придобиване на компетентност и умения за определяне пътя и организацията на научното изследване и за самостоятелна експериментална дейност;
- Мотивиране и готовност за участие в национални и международни научни форуми, програми и проекти в сферата на регионалното развитие и туризма.

- Формиране на професионални личностни качества:

- Формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в регионалното развитие и туризма;
- Формиране на професионални умения за самостоятелна работа;
- Изграждане на опит при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него в научни форуми.

- Основане на съвременни критерии за качество на висшето образование

Студентите трябва да придобият лични компетентности и професионален опит свързани с реализацията им като бъдещи експерти по география и експерти по програми и проекти в регионалното развитие и туризма.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Обучението по магистърската програма „Регионално развитие и туризъм” е насочено към формиране на интелектуално-познавателна, мотивационно-ценностна и действено-практическа компетентност.

Квалификационна характеристика на магистърска програма “Регионално развитие и туризъм”	Издание 1	Редакция 1	13.05.2022	Стр. 3/8
--	-----------	------------	------------	----------

1. Област и обхват на знанията

Завършилите ОКС „Магистър” в специалност „География и регионална политика“, магистърска програма „Регионално развитие и туризъм“ трябва да притежават знания за:

- Теоретичните основи на регионалната география и туризма;
- Методологията и методиката на туризма в контекста на регионалния анализ и изследванията на територията;
- Специфичните особености на природните компоненти и природната среда за разкриване на условията, факторите и закономерностите за тяхното формиране и пространствено проявление;
- Демографските процеси, политики и проблеми в различни географски региони и страни;
- Политическите процеси и социално-икономическите особености на страните в света, техните териториални различия;
- Териториалните икономически и обществени различия в България;
- Стратегическо туристическо регионално планиране и управление на туризма;
- Диагностика и оценка на регионалната и туристическата системи и вземане на управленски решения за тяхното развитие;
- Управление на структури, прилагачи устойчивия модел на развитието на регионите и туристическото планиране и регионализиране;
- Програмите и проектите за регионално развитие в областта на туризма;
- Методи за анализ, оценка и прогнози в регионалното развитие и туризма;
- Моделите за регионално развитие в областта на туризма;
- Глобалните и регионални геоекологични проблеми и тяхното влияние върху функционирането на обществото.

По време на обучението се формират специализирани знания, необходими за успешната реализация на завършващите специалисти, чрез избираемите и факултативните дисциплини. Нивото на знанията на завършилите ОКС „Магистър” трябва да са на равнището на съвременните научни постижения в областта на регионалното развитие и туризма.

2. Област и обхват на уменията

Завършилите магистърската програма „Регионално развитие и туризъм“ трябва да притежават умения за:

- Интегрално прилагане на усвоените теоретични знания в областта на регионалното развитие и туризма при статистическа обработка на данни, класифициране и изготвяне на прогнози;
- Набирането, обработката и интерпретацията на данни;
- Работа с нормативната база и моделите на административно-териториалното устройство на България;
- Прилагане новостите в сферата на регионалното развитие и туризма при решаване на разнообразни теоретични и практически задачи;

- Използване на нови стратегически подходи, формиране и изразяване на собствено мнение по актуални проблеми, възникващи в процеса на работа;
- Планиране, организиране и провеждане на самостоятелно научно изследване в областта на регионално развитие и туризма;
- Разработване и реализиране на ефективни стратегии и програми за регионално развитие;
- Обработване, систематизиране и анализиране възможностите за реализиране на регионални проекти, финансирани от ЕС;
- Решаване на проблемите на туризма в регионалното балансирано и устойчиво развитие;
- Поемане на отговорност и вземане на самостоятелни решения;
- Поддържане на професионални взаимоотношения, изградени на основата на общи интереси за работа в екип.

Изградените причинно-следствени връзки между теоретичните и практико-приложните дисциплини в магистърската програма дават основа за успешно разбиране и осмисляне на интегративните знания в сферата на регионалното развитие и туризма. На тази основа студентите могат да надграждат своите знания по дисциплините с регионална насоченост и подпомагат изучаването и успешното прилагане на различни програми и проекти на локално ниво.

3. Компетентности

По време на обучението, различните форми и методи на практическо обучение имат за цел да формират разнообразни личностни и професионални компетентности у студентите.

3.1. Личностни компетентности

- Да овладяват нови знания и да повишават непрекъснато своята квалификация в светлината на идеите за продължаващото образование.
- Да правят частнонаучни изводи в областта на регионалното развитие и туризма, въз основа на емпирични изследвания.
- Да оценяват познанията и да идентифицират потребности за добросъвестност при работа с данни по програми и проекти в регионалното развитие и туризма;
- Да осъзнават и изявяват активна гражданска позиция;
- Да проявяват професионална мотивираност и положително отношение към бъдещата професия;
- Да формират личностни качества, свързани с толерантност и съпричастност към решаването на геополитическите, социално-икономическите и екологичните проблеми на глобално и регионално ниво;
- Да придобият компетентности за програмиране и проектиране на социално-икономическото развитие на местно, областно и национално ниво в сферата на туризма;
- Системно и задълбочено да се оценяват познанията и да се идентифицират потребности за добросъвестност при работа със специализирани Интернет ресурси;

- Да развиват аналитично, конструктивно мислене и критична наблюдателност чрез бързо ориентиране, констатиране и оценяване или отхвърляне на готови модели.
- Да формират култура на общуване и спазване на общочовешките ценности и етични норми.
- Да развиват способност за управление на сложни професионални дейности.
- Да проявяват творчество и инициативност в своята дейност.
- Да прилагат умение за оценяване и самооценяване и да планират необходимост от разширяване и актуализиране на професионалната квалификация.

3.2. Професионални компетентности

В пряката си професионална дейност завършилите магистърската програма „Регионално развитие и туризъм“ са способни да:

- Анализират и оценяват природноресурсния, демографския и стопански потенциал на административно-териториални единици от различен ранг;
- Оценяват съвременното състояние на селищната мрежа и инфраструктура на национално, регионално и локално ниво;
- Идентифицират проблемите на регионалното развитие в Европа, Балканския полуостров и България и формулират приоритетите за преодоляването им.
- Участват в разработване и реализиране на стратегии, планове, програми и проекти за развитие на национално, областно, общинско и селищно ниво;
- Участват в управление на регионални проекти в областта на туризма и прилагат концепцията за устойчиво развитие;
- Включват се в координиране и администриране на дейностите в регионалната политика и местното самоуправление;
- Работят в екип при разработване на програми и проекти в регионалното развитие и туризма, и презентират на резултатите от проведените изследвания;
- Формират умения за самостоятелна професионална работа и за работа в екип, като специалисти по регионално развитие и туризъм в държавната и общинска администрация в национални, международни и местни туристически организации;
- Консултират и решават проблеми, възникващи в туризма и регионалното управление на системите от различен териториален и йерархически ранг;
- Притежават бизнес култура и способност да формират организационно поведение в професионалните отношения, в организацията, фирмата и с бизнес партньорите;
- Планират, провеждат и отчитат резултатите от научно-приложни и теренни изследвания и участват в научни форуми.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите магистърска програма „Регионално развитие и туризъм“ притежават необходимата квалификация за реализиране като:

- Експерт-консултанти в институциите за регионално и туристическо развитие;

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Регионално развитие и туризъм“	Издание 1	Редакция 1	13.05.2022	Стр. 6/8
--	-----------	------------	------------	----------

- Експерти в изпълнението и мониторинга на планове, стратегии и програми за регионално развитие;
- Експерти при разработването на регионални програми, проекти, планове и прогнози в туризма;
- Експерти по различни европейски програми;
- Експерт-консултанти по география, регионално развитие и туризъм в научно-изследователски организации, проектантски и консултативни центрове;
- Консултанти във фирми за информационното осигуряване на регионалното развитие и устройството на територията, интегрираното управление на околната среда и човешките ресурси;
- Специалисти и консултанти по туризъм в публичния сектор и администрацията;
- Консултанти в структурите на неправителствени организации и агенциите за регионално развитие, работещи в сферата на туризма и планирането;
- Експерти по развитие на туризма в защитените територии в регионален аспект.

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“, МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ТУРИЗЪМ“.

Магистърска степен се придобива след завършване на ОКС „бакалавър“ или „магистър“, като кредитите и формата на обучение са съгласно приложения учебен план:

- За завършилите специалност от професионално направление 4.4. Науки за Земята, от професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., с професионална квалификация „учител по география“, както и от професионално направление 3.9. Туризъм, обучението е с продължителност 1 година за редовна и задочна форма на обучение (2 семестъра и 60 кредити), съгласно приложения учебен план.
- За завършилите специалност различна от посочените в двусеместриалния учебен план, обучението е с продължителност 1,5 години в редовна и задочна форма (3 семестъра и 90 кредита), съгласно приложения учебен план.

ДИПЛОМИРАНЕТО се извършва при условията и реда, регламентирани от Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ „Епископ Константин Преславски“:

За завършилите специалност „Регионално развитие и туризъм“ с продължителност на обучението 2 семестъра, съгласно приложения Учебен план.

I вариант: Държавен изпит – писмен;

II вариант: Защита на дипломна работа.

За завършилите специалност „Регионално развитие и туризъм“ с продължителност на обучението 3 семестъра, съгласно приложения съответен Учебен план.

I вариант: Държавен изпит – писмен;

II вариант: Защита на дипломна работа.

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Регионално развитие и туризъм“	Издание 1	Редакция 1	13.05.2022	Стр. 7/8
--	-----------	------------	------------	----------

За завършилите специалност „Регионално развитие и туризъм” обучавали се и по приложение към учебен план за придобиване на професионална квалификация „Учител по география“

ДИПЛОМИРАНЕ: Осъществява се в два варианта:

I вариант: 1. Държавен практико-приложен изпит;

2. Държавен изпит - писмен

II вариант: 1. Държавен практико-приложен изпит;

4. Защита на дипломна работа.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

- Възможност за завършване на втора магистърска специалност от съществуващите в Шуменския университет;
- Да продължат образованието си в образователната и научна степен „доктор“;
- Да получат ново висше образование;
- Да участват в различни форми на образование през целия живот.